

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Рішенням Вченої ради Київського
університету імені Бориса Грінченка
25.04.2019 р., протокол № 4

Голова Вченої ради, ректор
Огнев'юк Віктор Олександрович

Освітньо-професійна програма

053.00.05 Екстремальна та кризова психологія

другого (магістерського) рівня вищої освіти

Галузь знань:	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність:	053 Психологія
Кваліфікація:	Магістр психології

Введено в дію з 1.09 2019 р.
(наказ від 25.04.2019 р. № 295)

Київ – 2019 р.

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

Кафедра загальної, вікової та педагогічної психології Інституту людини
Протокол № 3 від 18.03. 2019 р.
Завідувач кафедри _____ (О.П. Сергєєнкова)

Вчена рада Інституту людини
Протокол від 26.03.2019 р., № 3
Голова Вченої ради _____ (Н.А. Клішевич)

Науково-методичний центр стандартизації та якості освіти
Завідувач _____ (О.В. Леонтєва)
24 . 04 . 2019 р.

Проректор з науково-методичної та навчальної роботи
_____ (О.Б. Жильцов)
24 . 04 . 2019 р.

ПЕРЕДМОВА

Економічні, політичні, соціальні, морально-ціннісні труднощі кризового періоду розвитку сучасного українського суспільства провокують зростання кризових і надзвичайних ситуацій, екстремальні економічні та соціально-психологічні умови і ситуації життєдіяльності населення. В системі вітчизняних виробничих відносин формується соціальне замовлення на підготовку висококваліфікованих кризових, екстремальних психологів, які можуть надати допомогу людям у подоланні різних надзвичайних ситуацій, що вимагає перегляду та вдосконалення умов професійної підготовки фахівців. Підґрунтям надання якісної психологічної освіти постає освітня програма як нормативний документ, що забезпечує визначеність, послідовність і наступність засвоєння студентами загальних і фахових компетенцій. Освітньо-професійна програма розроблена на підставі стандарту вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого Міністерством освіти та науки України (наказ №564 від 24.04.2019 р.)

Розроблено робочою групою у складі:

- 1) Сергєєнкова О.П., доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри загальної, вікової та педагогічної психології Інституту людини;
- 2) Столярчук О.А., кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної, вікової та педагогічної психології Інституту людини;
- 3) Сорокіна О.А., кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної, вікової та педагогічної психології Інституту людини;
- 4) Цюман Т.П., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри загальної, вікової та педагогічної психології Інституту людини.

Зовнішні рецензенти:

Радчук Г.К., доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології ТНПУ ім. В. Гнатюка;

Пророк Н.В., доктор психологічних наук, старший науковий співробітник, завідувач науково-дослідної лабораторії психодіагностики та наукової психологічної інформації Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України

Відгуки представників професійних асоціацій / роботодавців:

Білецька І.В., директор Інклюзивно-ресурсного центру №1 Голосіївського району м. Києва

Освітня програма запроваджена з 2019 року.

Термін перегляду освітньої програми 1 раз на 2 роки.

Актуалізовано:

Дата перегляду ОП / внесення змін до ОП	–	–	–
Підпис			
ПІБ гаранта ОП			

I. Профіль освітньої програми

зі спеціальності 053 Психологія
за спеціалізацією 053.00.05 Екстремальна та кризова психологія

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Київський університет імені Бориса Грінченка, Інститут людини
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Ступінь вищої освіти: магістр Спеціальність: 053 Психологія Вибіркова спеціалізація: Кризове консультування Освітня програма: 053.00.05 Екстремальна та кризова психологія Освітня кваліфікація: магістр психології
Офіційна назва освітньої програми	053.00.05 – Екстремальна та кризова психологія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання – 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Термін подання програми на акредитацію – 2020 р.
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – 2 цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність ступеня бакалавра
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	до 2021 року
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://kubg.edu.ua/informatsiya/vstupnikam/napryami-pidgotovki/magistr.html
2 – Мета освітньої програми	
Підготувати сучасного конкурентоспроможного фахівця, здатного надавати кваліфіковану психологічну допомогу особистості з досвідом перебування в екстремальних і кризових ситуаціях, створювати і реалізовувати профілактичні та реабілітаційні програми безпечної взаємодії людини з середовищем і збереження її психологічного здоров'я	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	05 Соціальні та поведінкові науки 053 Психологія Освітня програма 053.00.05 Екстремальна та кризова психологія

Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта в галузі теоретичної та прикладної психології. Ключові слова: психологія, особистість, життєва криза, екстремальна ситуація, психологічна допомога, психологічне консультування, психологічна реабілітація.
Особливості програми	Практико орієнтоване навчання, яке базується на використанні дидактичних методів, постановці дослідницьких завдань та їх реалізації під час виробничої практики, активізації особистісної стійкості й адаптивності, професійної відповідальності та гнучкості студентів
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Посади психолога у закладах освіти, охорони здоров'я, соціальної допомоги населенню (психолог, практичний психолог, психолог-консультант, психолог-експерт, психолог-реабілітолог); в органах державного управління й оборонних, силових і правоохоронних структурах, пенітенціарній службі, на підприємствах і організаціях, пов'язаних з підвищеним ризиком праці (психолог, психолог-консультант, психолог-експерт, психолог-реабілітолог); посади у наукових і освітніх установах (науковий співробітник, психолог-дослідник, викладач фахових дисциплін). Згідно з Національним класифікатором професій ДК 003:2010 фахівці, які здобули освіту за освітньою програмою «Екстремальна та кризова психологія», можуть обіймати такі первинні посади: 2412.2 професіонал з розвитку персоналу; 2445.2 психолог; 2310.2 викладач вищого навчального закладу
Подальше навчання	Докторська програма
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Практико орієнтоване викладання з акцентом на особистісно-професійному розвитку студентів. Поєднання аудиторних занять із самостійною та дослідницькою роботою.
Оцінювання	Усні та письмові екзамени, тестування, звіти з практик, захист магістерської кваліфікаційної роботи, атестаційний екзамен.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК 6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК 7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК 8. Здатність розробляти та управляти проектами. ЗК 9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК 10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)</p>	<p>СК 1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та/або практики.</p> <p>СК 2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та/або практичної значущості.</p> <p>СК 3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.</p> <p>СК 4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.</p> <p>СК 5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.</p> <p>СК 6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.</p> <p>СК 7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.</p> <p>СК 8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.</p> <p>СК 9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.</p> <p>СК 10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.</p> <p>СК 11. Здатність надавати оперативну психологічну допомогу та використовувати методи психологічного захисту людини в умовах надзвичайних ситуацій.</p> <p>СК 12. Здатність розробляти та застосовувати превентивні та корекційні програми збереження психологічного здоров'я людини.</p> <p>СК 13. Здатність до рефлексії та супервізії власної фахової діяльності.</p> <p>СК 14. Здатність активізувати психосоматичні ресурси особистості для її ефективного функціонування в екстремальних і кризових ситуаціях.</p> <p>СК 15. Здатність вибудовувати передбачувану тактику профілактики дистресу чи кризового стану людини.</p>
<p>7 – Програмні результати навчання</p>	
	<p>ПРН 1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.</p> <p>ПРН 2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних і надійних методів.</p> <p>ПРН 3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.</p> <p>ПРН 4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.</p> <p>ПРН 5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.</p> <p>ПРН 6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.</p>

	<p>ПРН 7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.</p> <p>ПРН 8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.</p> <p>ПРН 9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.</p> <p>ПРН 10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.</p> <p>ПРН 11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.</p> <p>ПРН 12. Інтегрувати іноземну мову в створення новітніх моделей та алгоритмів, які можуть бути однозначно й аргументовано використані в теоретичній та практичній психології.</p> <p>ПРН 13. Диференціювати типи екстремальних ситуацій і форми поведінки людей в цих ситуаціях, прогнозувати можливі наслідки впливу певних екстремальних чинників на людину.</p> <p>ПРН 14. Надавати оперативну психологічну допомогу особистості з гострими стресовими реакціями.</p> <p>ПРН 15. Керувати людськими ресурсами, робочими процесами та поведінкою фахівців у складних і екстремальних професійних ситуаціях.</p> <p>ПРН 16. Надавати кваліфіковану психологічну допомогу особистості у кризовому стані для активізації ресурсів її життєстійкості.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Кадрове забезпечення освітньої програми складається з професорсько-викладацького складу кафедри загальної, вікової та педагогічної психології, кафедри практичної психології Інституту людини. Практико орієнтований характер освітньої програми передбачає широку участь фахівців-практиків, що відповідають напряму програми для підсилення синергетичного зв'язку теоретичної та практичної підготовки.</p> <p>Керівник проектної групи та викладацький склад, який забезпечує її реалізацію, відповідає вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Для організації освітнього процесу належним чином облаштовано кафедру для науково-педагогічних працівників, є достатня кількість навчальних аудиторій для проведення лекційних, лабораторно-практичних, індивідуальних занять. Приміщення оснащені стаціонарною звуко- та відеозаписуючою апаратурою, комплексом мультимедійної апаратури, проектувальними пристроями. Центри практичної підготовки “Тренерська студія”, “Центр соціальних технологій та інновацій” та “Діагностико-консультаційний центр” допомагають у максимально наближених до реальних професійних умов відпрацьовувати практичні прийоми та технології роботи психолога.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Освітній процес організовується з урахуванням можливостей найсучасніших технологій навчання та орієнтований на формування високоосвіченої, конкурентоспроможної, гармонійно розвиненої особистості, здатної до якісного засвоєння та постійного оновлення наукових знань, професійної мобільності та адекватної адаптації до динамічних змін в соціально-культурній сфері, в технологіях</p>

	виробництва, у галузі науки і освіти, системах управління та організації праці.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	-
Міжнародна кредитна мобільність	-
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	-

II. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код компонента	Код (н/д, пр., ат.)	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4	5
Обов'язкові компоненти ОП				
ОК 1	ОДЗ.1	Професійне спілкування іноземною мовою	4	екзамен
ОК 2	ОДФС.1	Теорія і практика сучасних психологічних досліджень	4	екзамен
ОК 3	ОДФС.2	Екстремальна психологія з практикумом	12	екзамен
ОК 4	ОДФС.3	Кризова психологія з практикумом	10	екзамен
ОК 5	ОДФС.4	Педагогіка та психологія вищої школи	4	екзамен
ОК 6	ОДФС.5	Методика викладання психологічних дисциплін	4	екзамен
ОК 7	ОП.1	Виробнича (консультативна) практика	4,5	залік
ОК 8	ОП.2	Виробнича (асистентська) практика	9	залік
ОК 9	ОП.3	Переддипломна практика	7,5	залік
ОК 10	ОА.1	Підготовка та захист магістерської роботи	5,5	екзамен
ОК 11	ОА.2	Атестаційний екзамен	1	екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонент:			65,5 кредитів	
Вибіркові компоненти ОП				
ВК 1	ВДС.1.01	Психотехніки допомоги в ситуації втрати та горя	4	залік
ВК 2	ВДС.1.02	Психологія насильства	4	екзамен
ВК 3	ВДС.1.03	Психологічна допомога особистості в умовах надзвичайних ситуацій	4	екзамен
ВК 4	ВДС.1.04	Психологія залежної поведінки особистості	4	залік
ВК 5	ВДС.1.05	Практикум з кризового консультування	5,5	залік
ВК 6	ВП.1.01	Виробнича практика зі спеціалізації	3	залік
Загальний обсяг вибірових компонент:			24,5 кредити	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			90 кредитів	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Курс, семестр		
I		II
1	2	3
ОК 1	ОК 3	ОК 8
ОК 2	ОК 4	ОК 9
ОК 3	ОК 6	ОК 10
ОК 4	ОК 7	ОК 11
ОК 5	ОК 10	ВК 4
ВК 2	ВК 1	ВК 5
	ВК 3	ВК 6
	ВК 4	
	ВК 5	

III. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми 053.00.05 Екстремальна та кризова психологія спеціальності 053 Психологія здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) магістерської кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену і завершується видачею диплому державного зразка про присудження їм ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: «магістр психології».

IV. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Позначки програмних компетентностей та освітніх компонентів	ОК						ВК										
	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ВК 1	ВК 2	ВК 3	ВК 4	ВК 5	ВК 6
ЗК1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК2		+			+	+			+	+							
ЗК3		+	+		+	+				+							
ЗК4		+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК5	+	+		+	+	+							+				
ЗК6	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+
ЗК7			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК8	+	+			+				+	+							
ЗК9			+	+	+	+			+			+		+	+	+	
ЗК10	+																
СК1		+	+	+	+	+			+	+	+		+		+		
СК2		+			+				+	+							
СК3		+		+	+				+	+	+		+	+		+	
СК4				+			+			+	+	+		+	+	+	+
СК5					+	+	+	+	+				+		+		+
СК6	+	+	+	+	+	+		+				+	+	+		+	
СК7			+				+	+						+		+	
СК8	+	+		+	+	+		+						+	+		
СК9			+	+	+	+	+	+				+	+		+	+	+
СК10				+			+			+		+	+			+	+
СК11			+				+				+			+			
СК12				+			+			+	+	+	+		+	+	+
СК13				+	+	+	+				+	+		+		+	
СК14			+	+			+			+	+	+	+	+		+	+
СК15			+	+							+	+	+	+		+	

**V. Матриця забезпечення програмних результатів навчання
відповідними компонентами освітньої програми**

Позначки програмних компетентностей та освітніх компонентів	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ВК 1	ВК 2	ВК 3	ВК 4	ВК 5	ВК 6
ПРН 1	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 2		+			+				+	+							
ПРН 3		+	+	+	+				+	+					+		
ПРН 4			+	+								+		+	+	+	
ПРН 5							+			+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 6					+	+	+	+	+				+		+		+
ПРН 7	+	+				+		+		+							
ПРН 8		+	+	+		+		+				+		+		+	
ПРН 9				+			+	+					+		+	+	+
ПРН 10		+			+	+		+	+	+	+						
ПРН 11		+		+		+				+	+					+	+
ПРН 12	+																
ПРН 13			+				+				+			+			+
ПРН 14			+								+	+	+	+		+	
ПРН 15			+								+			+			
ПРН 16				+			+				+	+	+			+	+